

Vezetékes vízellátás Magyarországon

<http://www.ovf.hu/WEB/OVF/OVFWEB.NSF/0/4c27c14c68db0ad2c12570270023a85f?OpenDocument> alapján:

A helyi önkormányzatokról szóló törvény 8. § (4) bekezdése az önkormányzatok kötelező feladatává tette az egészséges ivóvízellátásról történő gondoskodást, továbbá a 112. § előírta e feladat végrehajtásának határidejét is (1994).

Az önkormányzati törvény hatálybalépését követően meghatározásra kerültek a törvény által előírt kötelező feladat megvalósításának feltételei. 1990-től 1995-ig a központi költségvetés a céltámogatás keretében kiemelten támogatta az egészséges ivóvízellátást elősegítő önkormányzati beruházásokat.

1996-tól pedig a címzett támogatások között szerepeltek azok az elmaradt beruházások, amelyekhez az önkormányzatok nem tudtak saját erőt biztosítani vagy csak minimális saját erővel, rendelkeztek.

Ennek eredményeként **napjainkban gyakorlatilag minden település rendelkezik vezetékes vízellátással és a lakosság 98 %-a ellátott. A lakások 93 %-át bekötötték a vízvezeték hálózatba, a lakások mintegy 5 %-ában élők részesülnek közkifolyós vízellátásban.**

A lakosság 58 %-a él olyan településen, ahol az ivóvíz minősége megfelel az új Európai Közösségi előírásoknak, azonban 42%-ának minősége elmarad néhány paraméter esetében az Európai Unió által elfogadott határértékektől.

Az ivóvíz minőségi követelményei hazánkban megegyezik az EU által elfogadott irányelvben meghatározottal, azaz

- az ivóvíz nem tartalmazhat olyan kémiai anyagokat vagy mikroorganizmusokat, amelyek az emberi egészséget bármilyen módon károsíthatják, de tartalmaznia kell azokat, amelyekre a szervezetnek szüksége van, és amelyek felvételében a víz szerepe lényeges.

A komponensek közül a **metán, a vas, a mangán és az arzén** a vizekben természetes eredetűek, a **nitrát-, nitrit- és baktérium-szennyezés** döntően emberi tevékenységből származik.

A szolgáltatott ivóvíz minőségi vizsgálatának egy részét az üzemeltető vízművek, illetve az általuk megbízott akkreditált laboratóriumok, az ellenőrző vizsgálatokat az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (ÁNTSZ) megyei intézeteinek akkreditált laboratóriumai végzik.

A laboratóriumok egységes módszerek szerint dolgoznak, és közvetlenül adnak kémiai és bakteriológiai adatokat a fogyasztott ivóvíz minőségéről. Az ÁNTSZ által végzett ivóvíz vizsgálatok száma megközelíti az évi 100 ezret. Az ivóvízminőség hagyományos vizsgálata során 10-12 kémiai és 2-3 bakteriológiai paramétert vizsgálnak rendszeresen.

Az **Európai Gazdasági Közösség (EGK)** először 1980-ban adott ki az ivóvíz minőségét szabályozó előírást. Ezt sok kritika érte, többször átdolgozták, majd 1998. novemberében kiadásra került **az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről szóló 98/83/EK irányelv**, amely **1998. december 25-én lépett hatályba.**

Az irányelv alapján a tagállamok kötelesek az ivóvízre azokat a határértékeket megállapítani, ami az irányelv mellékletében elfogadásra került, és kötelesek megtenni minden szükséges intézkedést annak biztosítása érdekében, hogy az ivóvíz minősége megfeleljen az irányelv előírásainak.

A tagállamok átmenetileg eltérhetnek a vízminőségi előírásoktól, ha az eltérés nem jelent potenciális veszélyt az emberi egészségre, és az ivóvízellátás az érintett területen más módon nem biztosítható. Továbbá kötelesek határértéket megállapítani olyan paraméterekre is, amelyek az adott ország lakossága egészségének védelme érdekében még szükségesek.

Az Európai Unióhoz történő csatlakozásra irányuló tárgyalási pozíció kialakítása során Magyarország úgy döntött, hogy az emberi fogyasztásra szolgáló ivóvíz minőségéről szóló 98/83/EK irányelv teljesítésére egyelőre nem kér átmeneti mentességet. Élni kíván azonban az irányelv 15. cikkében megfogalmazottak szerint azzal a lehetőséggel, hogy kivételes körülmények között és földrajzilag

meghatározott területeken a 14. cikkben előírt 2003. december 25-ei határidőn túl 2x3 év hosszabbítást igénybe kíván venni a teljesítés érdekében (2009. december 25.).

Az irányelv határértékei egyes paraméterek tekintetében szigorúbbak, mint a jelenleg érvényben lévő hazai szabvány által előírt határértékek, de számos olyan paraméter van, amelyekre nálunk szigorúbbak (pl: nitrát).

A 98/83/EK irányelv elfogadása szükségessé tette, hogy ismételten felmérjük a szolgáltatott ivóvíz minőségét az új határértékek figyelembevételével, valamint elvégezzük olyan paraméterek mérését is, amelyeket eddig a magyar szabvány nem írt elő.

Ennek megfelelően az emberi fogyasztásra szolgáló ivóvíz minőségéről szóló 98/83/EK irányelv végrehajtása országos koncepciójának szakmai és műszaki feltételeit a Közlekedési és Vízügyi Minisztérium dolgozta ki, míg az ivóvízminőség határértékeinek és ellenőrzési feltételeinek hazai jogrendbe való beillesztését szolgáló kormányrendeletet az Egészségügyi Minisztérium készítette elő.

A napi víztermelés 2 millió m³, ebből a szolgáltatott ivóvíz 1,5 millió m³. A háztartások közel 1 millió m³ vesznek igénybe. (Kb. 100 l/fő/ nap). A vízvezeték hálózat hossza megközelíti a 64 ezer km. A vízmű vállalatok az ivóvíz szolgáltatást díj ellenében biztosítják. Nem fizetés esetén is kötelesek a szolgáltatást a szükséges mértékig biztosítani, mivel alapvető élelmiszer és közegészségügyi szolgáltatásról van szó. Mivel alapvető élelmiszer, ezért a minőségét állandó jelleggel biztosítani kell.